

fige, en politisk Nødvendighed. Derimod var der jo ganske vist to Punkter, hvor den højtærede Minister mente, at han maatte tage Afstand fra, hvad jeg havde sagt. Det ene brugte den meget ærede Minister mange Ord om, men det var efter min Formening et temmelig ligegyldigt Punkt, idet det hele drejede sig om, hvorvidt man skulde kunne falde de omkring Kjøbenhavn byggede Fæstningsanlæg for en fuldstændig Fæstning eller ikke. Naar Krigsvidenskabens Udtaler, at der til en fuldstændig Fæstning hører det og det og det, og det dernæst påvises, at Kjøbenhavns nybyggede Fæstning i sin nuværende Tilstand virkelig svarer til de af Videnskabens opstillede Fordringer, følger det af sig selv, at jeg fuldstændig højer mig for de Resultater, som Videnskabens paa dette som paa andre Punkter virkelig kan fremvise. Altsaa, deri skal jeg for Fremtiden være enig med den højtærede Minister, at den om Kjøbenhavn byggede Fæstning er en fuldstændig Fæstning, men paa den anden Side maa jeg dog tillade mig at sige, at om den er nok saa fuldstændig, saa kan den fuldstændiggøres, og hvad det angaar, maa jeg tillade mig til den meget ærede Minister at sige, at jeg ikke har nogen som helst Sagtyndig bag mig, som jeg låder mig bruge som Talerør af. Jeg har i saa Henseende kun at henvise til, hvad den meget ærede Minister selv har forelagt Rigsdagen. Andet har jeg ikke at henvise til. Den meget ærede Minister har selv forelagt Rigsdagen Forslag til en Befæstning af Kjøbenhavn, som ganske sikkert var betydelig fuldstændigere end den, der nu er bygget. Det forekommer mig altsaa, at den Uenighed, som paa dette Punkt er mellem den meget ærede Minister og mig, kunde være afgjort uden nærmere Omtale af Beskædningsgenstande, Skindpelse, Ceriosaftrækker eller Underbeskædningsgenstande. Jeg antager, at det for et Par Aar siden i Landstinget forelagte Forslag gik ud paa at give os en saa fuldstændig Landbefæstning omkring Kjøbenhavn, som være Forhold tillod, som altsaa Befolkningens Størrelse tillod, hvad Fæstningens Udstrækning angaar, thi af Befolkningens Størrelse afhænger det udfærdigede Mandstabs Antal, og deraf afhænger atter Armeens Størrelse, dog at Befæstningen kun gives

en saadan Udstrækning, at den, selv om det ikke skulde kunne lykkes at faa alle de Dele af Hæren ført over paa Sjælland, som kunde ønskes, dog en Tid lang kunde forsvares med de Afdelinger, man altid var sikker paa at have der, og dernæst at gøre Fæstningen saa god, som det finansielt var overkommeligt, og særlig da stille Soldaterne, Befæstningen, som skulde forsvare den, paa en saadan Maade, at de kunde holde Forvaret saa længe i den som muligt ved Hjælp af firkte Kassematter o. s. v. o. s. v. Det er saadanne hyderligere Udvidelser af Fæstningen, som jeg i og for sig er fuldstændig overbevist om, at den ærede Minister ønsker lige saa vel som jeg, men som jeg for øvrigt er enig med ham i, at der ikke kan være Tale om at bringe frem nu, men som jeg heller ikke paa noget Punkt har stillet nogen Opfordring til ham om at fremkomme med. Et andet er, at man har Lov til at bevare det Haab, at den Bels, som blev omtalt, og som det dog altid er ret behageligt at have, i stærkt Vinterfulde f. Ex. en Gang i Tiden kan komme. Det andet Punkt, som den ærede Minister bebrejdede mig, var, at jeg ligesom vilde bortskære den Del af de tidligere krigsministerielle Forslag om en Forandring i Hærloven, som ikke vedkom en Udvidelse af Artilleriets eller Ingeniørkorpset; han udtalte, at hine Forslag vare i og for sig ligesaa vigtige som disse, og han havde det Haab, at naar de fremkom igen, vilde de finde Støtte ogsaa hos mig. I saa Henseende tillader jeg mig at sige, at den ærede Krigsminister kan være sikker paa, at hvad der i saa Henseende vil blive foreslået af ham, efter min Overbevisning virkelig vil være til Hærens Gavn, og at jeg ogsaa vil stemme derfor; men jeg vil dog tillade mig at mene, at der baade i Realiteten og politisk er en betydelig, ja afgørende Forskel mellem Udvidelsen af Artilleriets og Ingeniørernes Kammer og saa Forbedringen paa Jodfolkets, Mytteriets og Lægekorpsets Omraader osv. Disse sidste kunne være meget hensigtsmæssige og højt fornødne maaste, men ere dog ikke af anderledes paatrængende Nødvendighed, end at det maa erkendes, at man kan vedblive at foreslaa dem haabende paa, at det lidt efter lidt vil gaa op for Rigsdagen, at det er hensigtsmæssigt og